

Погоджено:
методичною радою
міського методичного кабінету
протокол № _____ від « _____ » _____ 2014 р.
Голова ради _____ Л.М. Маленька

Затверджено:
начальник управління освіти
_____ Ю.М. Сінчук
“ _____ ” _____ 2014 р.

УКЛАДАЦЬКА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ГУРТКА “ ХУДОЖНЬО-ДЕКОРАТИВНІ ВИРОБИ ЗІ ШКІРИ ”

Укладач:
керівник гуртка
Коцюк Ольга Григорівна

м. Южноукраїнськ - 2014 р.

СЮТ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Художньо-декоративна обробка шкіри – один із найдавніших видів декоративно-ужиткового мистецтва.

Про це свідчать археологічні розкопки, які показали, що ще в кам'яному віці уміли добротню обробляти шкіру.

Шкіряна промисловість на Русі розвивалася з успіхом, багато в чому випереджаючи навіть просвічену Європу. Тільки тут вироблялася кольорова шагрень, саф'ян, червона юфть.

Шкіряна промисловість проіснувала більше трьох тисячоліть і можливо роботи молодих майстрів шкіряного ремесла будуть виставлятися в музеях ХХІ століття.

Історія художньо-декоративної обробки шкіри показала, по якій причині став використовуватися той чи інший технічний прийом. Шкіра – один із найцінніших матеріалів, який створила сама природа.

Мета гуртка: виховання у дітей інтересу до декоративно-ужиткового мистецтва, збагачення духовного світу дітей, формування практичних навичок художньо-творчої діяльності, розвиток просторового мислення, ознайомлення з принципами побудови художньої композиції, розвиток почуття форми кольору, матеріалу, конструктивних умінь, моделювання виробів зі шкіри.

В процесі навчання діти оволодівають навичками моделювання та конструювання виробів зі шкіри, ознайомлюються з історією художньої обробки шкіри в стародавні часи, в часи середньовіччя, в епоху відродження, в епоху стилю бароко, в радянські часи, ознайомлюються зі способами декоративної обробки шкіри, ознайомлюються з культурою, історією, народними звичаями різних країн.

Робота зі шкірою – чудовий розвиток творчості, естетичного смаку, фантазії, розумових здібностей, мислення.

Діти виготовляють декоративні вироби зі шкіри, шкіргалантерейні вироби, панно, картини, аксесуари для жіночого одягу.

Програма передбачає навчання дітей у групах основного та вищого рівнів і розрахована на чотири роки навчання. На опрацювання навчального матеріалу відводиться 216 годин (6 годин на тиждень).

Програма розрахована для учнів 5-11 класів. Протягом першого та другого років навчання гуртківці ознайомлюються з історією виникнення виробів зі шкіри, їх призначенням та використанням, класифікацією шкіри, способами декоративної обробки шкіри.

Протягом третього року навчання діти ознайомлюються з історією обробки шкіри різних епох та країн, набувають практичні навички моделювання та конструювання виробів зі шкіри, ознайомлюються зі способами з'єднання деталей шкіри в шкіргалантерейних виробах, реєстрацією шкіри, художньо-декоративними способами обробки шкіри.

На вищому рівні навчання перевага надається створенню більш складних виробів зі шкіри.

Поділяючи заняття на теоретичні та практичні, потрібно планувати так, щоб на практичну частину було вдосталь часу. Час на практичну частину потрібно розраховувати, в залежності від складності виробу.

Для допомоги дітям на заняттях використовується література по прикладному мистецтву, журнали мод, каталоги, фотокартки авторських робіт.

Діти повинні творчо працювати, розвивати просторову уяву, творити чудові речі своїми руками, отримувати насолоду від творчого натхнення.

Під час занять використовуються різноманітні методи навчання: словесні (бесіди, пояснення), наочні (демонстрація ілюстрацій, схем, креслень, зразків виробів, екскурсії на виставку), практичні (самостійна розробка схем, ескізів, виготовлення виробів). Вагоме місце у навчальному процесі гуртка займають ігри, конкурси і вікторини, як методи стимулювання.

Наприкінці кожного півріччя проводиться виставка робіт у гуртку і відбір експонатів на виставки-конкурси в закладі, на міську, обласну виставки дитячої творчості.

Поряд із груповими, колективними формами роботи проводиться індивідуальна робота з дітьми, в тому числі при підготовці до виставок та інших масових заходів.

Підсумком роботи є виставка виробів, виготовлених власними руками.

Основний рівень, перший рік навчання

Навчально-тематичний план

№ п\п	Теми занять	Кількість годин		
		Усього	Теоретичні заняття	Практичні заняття
1.	Вступне заняття	3	3	-
2.	Правила техніки безпеки, проти- пожежної безпеки	3	3	-
3.	Основні способи обробки шкіри	15	3	12
4.	Іграшки зі шкіри	27	6	21
5.	Декоративні вироби зі шкіри. Картини	39	6	33
6.	Акcesуари для жіночого одягу: 6.1. кулони; 6.2. пояса, браслети; 6.3. сумочки; 6.4. підвіски	81 18 18 33 12	14 3 3 6 2	67 15 15 27 10
7.	Прикраси зі шкіри для волосся. Заколки	12	2	10
8.	Екскурсії, виставки дитячих робіт, свята	33	33	-
9.	Підсумкове заняття	3	3	-
РАЗОМ		216	73	143

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Вступне заняття (3 год)

Формування групи. Ознайомлення з планом роботи на навчальний рік, інструментами та матеріалами. Ознайомлення з досягненнями ведучих художників-модельєрів по одягу та по акcesуарам для одягу.

2. Правила техніки безпеки, протипожежної безпеки (3 год)

Правила техніки безпеки при роботі з пробійником, молотком, ножицями. Правила протипожежної безпеки при роботі з вогнем (зі свічкою, сірниками) та під час роботи з клеями: «Глобус», «Універсальний».

3. Основні способи обробки шкіри (15 год)

Ознайомлення з художньою обробкою шкіри в стародавні часи. Ознайомлення з роботами майстрів по художній обробці шкіри різних століть. Інструменти та матеріали, які використовують для обробки шкіри.

Практична робота.

Виготовлення виробів основними прийомами декоративної обробки шкіри: випалювання малюнка на шкірі, аплікація, перфорація, драпіровка.

4. Іграшки зі шкіри (27 год)

Іграшка – один із самих давніх видів декоративно-прикладного мистецтва. Матеріали для виготовлення іграшок. Моделювання та конструювання виробів: панда, бджола, черепаха, мурашка.... Декоративне оздоблення: аплікація, вишивка, перфорація, художнє плетіння.

Практична робота.

Підбір шкіри для іграшок. Моделювання виробу. Конструювання виробу. Розкрій деталей іграшки. Виготовлення виробу.

5. Декоративні вироби зі шкіри. Картини (39 год)

Декоративні вироби зі шкіри минулих століть. Давні витвори мистецтва з Єгипту з гробниці Тутанхамона. Секрети майстрів того часу. Розвиток шкіряного ремесла в різних країнах. Картини зі шкіри.

Практична робота.

Підбір шкіри для декоративних виробів. Асортимент декоративних виробів зі шкіри: картини, декоративні скриньки, панно.

6. Аксесуари для жіночого одягу (81 год)

6.1. Кулони (18 год)

Асортимент прикрас із шкіри для жіночого одягу минулих століть. Вплив стилю на моду. Знахідки археологів в гробницях Єгипту прикрас зі шкіри. Художня обробка шкіри давніх часів. Різноманітність прикрас: кулони, підвіски. Асортимент матеріалів для їх виготовлення та оздоблення: шкіра, замша, велюр, декоративне каміння, дерев'яні намистини, хутро.

Практична робота.

Моделювання кулонів. Робота з журналами мод. Виготовлення кулонів зі шкіри, із замші. Оздоблення виробів декоративним камінням.

6.2. Пояса, браслети (18 год)

Історія виникнення пояса. Пояси давньоруських жінок. Пояси для жіночого одягу. Способи декоративної обробки шкіри для поясів. Підбір моделі пояса в залежності від призначення одягу. Моделювання та виготовлення браслетів із шкіри та замші в комплекті з поясом.

Практична робота.

Підбір шкіри для пояса. Підбір шкіри для браслета. Моделювання пояса з браслетом у комплекті. Розкрій деталей. Декоративна обробка шкіри: перфорація, аплікація. Виготовлення пояса та браслета.

6.3. Сумочки (33 год)

Історія виникнення сумки. Винахід мадам де Помпадур. Експурсія до бабусиної скриньки. Призначення сумок. Сумка як невід'ємна частина жіночого гардеробу. Матеріали для виготовлення сумок. Матеріали для декоративного оздоблення сумок.

Практична робота.

Підбір матеріалу (шкіра, замша). Моделювання сумочки. Виготовлення викрійок. Розкрій деталей сумки. Оздоблення деталей. Виготовлення сумки.

6.4. Підвіски (12 год)

Історія виникнення прикрас для жіночого одягу минулих століть. Вплив стилю на моду. Знахідки археологів в гробницях Єгипту прикрас із шкіри. Художня обробка шкіри давніх часів. Різноманітність прикрас: кулони, підвіски. Асортимент матеріалів для їх виготовлення та оздоблення: шкіра, замша, велюр, декоративне каміння, дерев'яні намистини, хутро.

Практична робота.

Підбір шкіри для підвісок. Підбір, оздоблення для підвісок (камінчиків янтарю, опала, самоцвітів). Моделювання підвісок. Розкрій деталей. Виготовлення підвісок.

7. Прикраси зі шкіри для волосся. Заколки (12 год)

Історія виникнення прикрас для волосся. Знахідки археологів Єгипту. Прикраси для зачісок у Древній Греції. Багатий асортимент прикрас для волосся в наш час. Матеріали для виготовлення заколок. Матеріали для оздоблення заколок. Моделювання заколок в альбомах. Виготовлення та оздоблення.

Практична робота.

Підбір шкіри. Виготовлення викрійок для заколки. Розкрій деталей основних та допоміжних. Виготовлення заколки. Кріплення дерев'яною паличкою.

8. Екскурсії, виставки дитячих робіт, свята (33 год)

Відвідування виставок народних умільців, відвідування картинної галереї, екскурсії. Проведення виставок дитячих робіт до Нового року, до Різдва Христового, до свята 8 Березня, до Дня Святого Валентина, до Дня міста.

9. Підсумкове заняття (3 год)

Підсумок зробленої роботи гуртка за рік. Проведення виставки робіт гуртківців. Завдання на період літніх канікул.

Основний рівень, другий рік навчання

Навчально-тематичний план

№ п\п	Теми занять	Кількість годин		
		Усього	Теоретичні заняття	Практичні заняття
1.	Вступне заняття	3	3	-
2.	Правила техніки безпеки та проти- пожежної безпеки	3	3	-
3.	Акcesуари для жіночого одягу зі шкіри	9	3	6
4.	Класифікація шкіри	3	2	1
5.	Реставрація шкіри	3	1	2
6.	Способи декоративної обробки шкіри	18	3	15
7.	Виготовлення кулонів зі шкіри та замші	24	4	20
8.	Декоративні вироби зі шкіри. Панно	30	5	25
9.	Акcesуари для жіночого одягу. Пояси	15	4	11
10.	Іграшки зі шкіри	15	3	12
11.	Прикраси для волосся, закладки зі шкіри	18	5	13
12.	Жіночі акcesуари. Косметички	27	7	20
13.	Акcesуари для жіночого одягу. Сумки	30	10	20
14.	Екскурсії, виставки дитячих робіт	15	2	13
15.	Підсумкове заняття	3	3	-
РАЗОМ		216	58	158

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Вступне заняття (3 год)

Формування групи. Ознайомлення з планом роботи на навчальний рік. Інструменти та матеріали. Ознайомлення з досягненнями ведучих художників-модельєрів по одягу та по акcesуарам для одягу.

2. Правила техніки безпеки, протипожежної безпеки (3 год)

Правила техніки безпеки при роботі з пробійником, молотком, ножицями, скальпелями.

Правила протипожежної безпеки при роботі з вогнем (із свічкою, сірниками) та під час роботи з клеями: «Глобус», «Момент», «Універсальний».

3. Аксесуари для жіночого одягу зі шкіри (9 год)

Історія виникнення аксесуарів, аксесуари для одягу різних народів та культур. Відлуння з давніх віків. Прикраси та одяг давньоруських жінок. Досягнення та асортимент аксесуарів сьогодення.

Практична робота.

Моделювання кулонів із шкіри. Виготовлення кулонів оздоблених дрібними декоративними деталями зі шкіри.

4. Класифікація шкіри (3 год)

Шкіра – це нерукотворний природний матеріал. Класифікація шкіри: за віком тварини, за якістю вичинки, за якістю сировини. Підбір шкіри для виробів у відповідності з класифікацією.

Практична робота.

Ознайомлення з видами шкіри в залежності з класифікацією. Розгляд відповідних зразків шкіри. Підбір шкіри для аксесуарів у залежності від її виду.

5. Реставрація шкіри (3 год)

Підготовка для роботи старих речей зі шкіри (куртки, брюки, спідниці, шорти). Способи чистки при сильному забрудненні. Сушіння та прожарювання шкіри після різних видів чистки.

Практична робота.

Підготовка старих речей для роботи. Волога чистка шкіри.

6. Способи декоративної обробки шкіри (18 год)

Ознайомлення з художньою обробкою шкіри в стародавні часи. Художня обробка шкіри в середньовіччі. Зміни в Європейській художній обробці шкіри в другій половині XIX і XX ст.. Обробка шкіри в наш час. Ознайомлення з роботами майстрів по художній обробці шкіри різних століть. Інструменти та матеріали, які використовують для обробки шкіри.

Практична робота.

Виготовлення каталогу «Декоративна обробка шкіри». Підбір шкіри в залежності від способу декоративної обробки. Обробка невеликих лоскотів шкіри: аплікація, драпіровка, випалювання малюнку, волога обробка, техніка «батик», перфорація, мармурування, гравірування.

7. Виготовлення кулонів із шкіри та замші (24 год)

Ознайомлення з асортиментом кулонів для жіночого одягу більш складних видів. Використання різних декоративних способів обробки шкіри при виготовленні моделей кулонів. Аплікація, випалювання малюнка, інтарсія, перфорація, обплітання, штампи, гравірування, волога обробка.

Практична робота.

Моделювання кулонів. Робота з журналами мод, каталогами «Основи художнього ремесла». Виготовлення кулонів із шкіри, оздоблених аплікацією. Виготовлення кулонів із шкіри, оздоблених декоративним способом обробки – випалюванням малюнку. Виготовлення кулонів із замші. Виготовлення кулонів із шкіри, оздоблених янтарем.

8. Декоративні вироби з шкіри. Панно (30 год)

Акcesуари для одягу. Ознайомлення з прикрасами для жіночого одягу минулих століть. Прикраси давньоруських жінок. Декоративні прикраси для одягу в наш час. Мініатюрні декоративні вироби зі шкіри для зберігання прикрас. (Декоративна скринька). Мініатюрні картинки зі шкіри.

Практична робота.

Моделювання декоративних застібок для одягу зі шкіри та хутра. Виготовлення застібок. Моделювання декоративних скриньок із шкіри. Виготовлення скриньок. Ескізи мініатюрних картинок. Виготовлення картин.

9. Акcesуари для жіночого одягу. Пояси (15 год)

Історія виникнення пояса. Пояси давньоруських жінок. Пояси для жіночого одягу різних народностей, культур та традицій, які з цим пов'язані. Способи декоративного оздоблення поясів. Підбір моделі пояса в залежності від призначення одягу.

Практична робота.

Підбір шкіри для поясів із врахуванням моделі. Виготовлення поясів. Декоративне оздоблення поясів: оздоблення декоративними шнурами, випалювання малюнку.

10. Іграшки зі шкіри (15 год)

Іграшка – один із самих давніх видів декоративно-прикладного мистецтва. Інструменти та матеріали для виготовлення іграшок. Моделювання та конструювання виробів: пінгвін, панда. Декоративне оздоблення: вишивка, аплікація, декоративне фурнітура. Види художніх швів для зшивання виробів зі шкіри.

Практична робота.

Моделювання іграшки. Підбір шкіри. Конструювання іграшки. Розкрій основних та допоміжних деталей. Перфорація деталей. Зшивання іграшки.

11. Прикраси для волосся. Заколки зі шкіри (18 год)

Історія виникнення прикрас для волосся. Прикраси жінок кам'яного віку, прикраси для зачісок у Древній Греції, в індійських племенах, в африканських народів, прикраси за часів правління королеви Єлизавети, прикраси жінок на Україні. Моделювання та виготовлення заколок для волосся з шкіри, із врахуванням кольору, пропорції, декоративного оздоблення, кольором та об'ємом волосся.

Практична робота.

Підбір шкіри для заколок. Підбір моделі заколки. Моделювання в альбомах. Виготовлення шаблонів. Поетапне виготовлення заколки. Кріплення заколки дерев'яною паличкою.

12. Жіночі аксесуари. Косметичка (27 год)

Історія виникнення косметички. Призначення виробу. Декоративне оздоблення косметичок. Їх різноманітність. Підбір шкіри для косметички з урахуванням моделі виробу та способом оздоблення. Тканини для підкладки.

Практична робота.

Підбір моделі косметички. Моделювання в альбомах. Підбір шкіри для виробу. Виготовлення викрійки. Розкрій виробу. Виготовлення та оздоблення косметички.

13. Аксесуари для жіночого одягу. Сумки (30 год)

Історія виникнення сумки. Сумка як невід'ємна частина жіночого гардеробу. Історія першого оздоблення сумки – смілива мадам де Помпадур. Призначення ти види сумок. Способи виготовлення та оздоблення сумок.

Практична робота.

Підбір моделей сумок. Моделювання сумок. Підбір шкіри. Виготовлення викрійки. Розкрій та виготовлення сумки. Оздоблення.

14. Екскурсії, виставки дитячих робіт (15 год)

Проведення екскурсії на виставки дитячих робіт , які організуються в школах, позашкільних закладах, в Будинку культури, відвідування виставок народних умільців, відвідування картинних галерей.

15. Підсумкове заняття (3 год)

Підсумок зробленої роботи гуртка за рік. Організація та проведення виставки робіт гуртківців. Обговорення подальшої роботи гуртка.

Основний рівень, третій рік навчання

Навчально-тематичний план

№ п\п	Теми занять	Кількість годин		
		Усього	Теоретичні заняття	Практичні заняття
1.	Вступне заняття	3	3	-
2.	Правила техніки безпеки та проти- пожежної безпеки	3	3	-
3.	Натуральна та штучна шкіра. Секрети майстерності	3	1	2
4.	Класифікація шкіри	3	1	2
5.	Способи декоративної обробки шкіри	21	3	18
6.	Акcesуари для жіночого одягу. Виготовлення комплектів зі шкіри для одягу	24	6	18
7.	Декоративні вироби зі шкіри та природного матеріалу. Панно	42	8	34
8.	Декоративні вироби зі шкіри. Вази	15	3	12
9.	Акcesуари для жіночого одягу. Сумки	27	6	21
10.	Шкіргалантерейні вироби. Косметички	9	1	8
11	Іграшки зі шкіри	33	6	27
12.	Екскурсії, виставки дитячих робіт, свята.	30	30	-
13.	Підсумкове заняття.	3	3	-
РАЗОМ		216	74	142

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Вступне заняття (3 год)

Ознайомлення з планом роботи на навчальний рік. Інструменти та матеріали для роботи. Ознайомлення з досягненнями художників-модельєрів, які працюють із шкірою. Ознайомлення з новими інструментами для роботи зі шкірою.

2. Правила техніки безпеки, протипожежної безпеки (3 год)

Правила техніки безпеки зі скальпелями, кліщами для перфорації, ножом для шерфування шкіри, шилом.

Правила протипожежної безпеки при роботі з вогнем (із свічкою, сірниками) та під час роботи з клеями: «Глобус», «Універсальний».

3. Натуральна та штучна шкіра. Секрети майстерності (3 год)

Різниця між натуральною та штучною шкірою. Вироби з натуральної та штучної шкіри. Шкіра, яка використовується для художньої обробки. Галантерейна шкіра та шкіра для взуття.

Практична робота.

Виготовлення альбому з натуральної та штучної шкіри. Проведення досліду на визначення натуральної чи штучної шкіри (підпалювання шкіри над вогнем).

4. Класифікація шкіри (3 год)

Класифікація шкіри: за віком тварини, за якістю вичинки, за сортом сировини.

Практична робота.

Виготовлення зразків шкіри у відповідності з класифікацією.

5. Способи декоративної обробки шкіри (21 год)

Ознайомлення з новими способами художньо-декоративної обробки шкіри. Художня обробка шкіри в середньовіччі. Художня обробка шкіри в епоху Відродження. Шкіра, яку використовують для художньої обробки. Інструменти для художньої обробки. Нові способи обробки шкіри: тиснення, мармурування, позолота, інтарсія.

Практична робота.

Виготовлення різних зразків із шкіри способом тиснення. Виготовлення зразків із шкіри способом мармурування. Виготовлення зразків способом позолочення. Виготовлення зразків способом інтарсії. Виготовлення альбому. Виготовлення виробів зі шкіри за бажанням, різними способами художньої обробки.

6. Аксесуари для жіночого одягу. Виготовлення комплектів із шкіри для одягу (24 год)

Пояса або пасок з браслетом, поясок із кулонами, кулони з браслетом.

Різноманітність поясків для жіночого одягу. Майстерні в Москві та Новгороді знайдені під час розкопок по виготовленню шкіряних виробів. Розвиток шкіряної

промисловості на Русі. Художні центри по обробці шкіри в Італії, Болгарії. Римські пояси. Пояси в народному костюмі. Єдиний стиль при виготовленні комплектів: діловий, спортивний, романтичний, модерн.

Врахування форм, кольорового рішення, прийомів обробки. Способи обробки в залежності від стилю. Підбір шкіри для виготовлення поясів у комплекті з кулонами, браслетами, заколками. Ознайомлення дітей з макетуванням (ескіз) поясів. Моделювання комплектів.

Практична робота.

Макетування поясів (індивідуально). Виготовлення викрійок із суцільно кроїльних деталей та з окремих частин. Підбір шкіри в залежності від стилю пояса. Розкрій деталей пояса. Декоративна обробка пояса. Виготовлення пояса. Фурнітура та різноманітність оздоблення. Моделювання кулонів, браслетів, заколок в комплекті з поясом. Виготовлення викрійок та виготовлення цих виробів. Оздоблення кулонів, браслетів, заколок у відповідності з поясом.

7. Декоративні вироби зі шкіри та природного матеріалу. Панно (42 год)

Принципи створення панно. Галерея композицій. Культура Японії. Мануфактури Франції. Дзеркало історії. Інструменти та матеріали. Виготовлення рам, підготовка дерев'яних паличок (бамбукових) для кріплення панно.

Практична робота.

Ескіз панно. Підбір шкіри та допоміжних деталей. Моделювання композиції. Виготовлення декоративних деталей для композиції. Кріплення всіх деталей на основу панно.

8. Декоративні вироби зі шкіри. Вази (15 год)

Декоративні вироби зі шкіри минулих століть. Давні витвори мистецтва різних країн. Принципи виготовлення декоративних ваз з різними способами художньо-декоративної обробки шкіри.

Практична робота.

Розробка ескізів декоративних ваз. Підбір основних та допоміжних матеріалів. Підготовка шкіри для драпіровки (нанесення клею ПВА). Драпірування вази на основі об'ємного предмету. Нанесення відтінків фарбою. Виготовлення декоративних елементів для вази. Кріплення композиції на вазі (виноград, горобина, троянди)

9. Аксесуари для жіночого одягу. Сумки (27 год)

Дзеркало історії. Нові матеріали для виготовлення сумок. Моделювання та конструювання сумок. Значення фурнітури. Підбір шкіри. Поєднання кольорів. Оздоблення сумки.

Практична робота.

Моделювання сумок. Конструювання сумок. Розкрій основних деталей. Розкрій допоміжних деталей. Оздоблення сторін сумки: тиснення малюнку, нашивання декоративного каміння. Виготовлення ручок для сумки. З'єднування (шнурування) усіх деталей.

10. Шкіргалантерейні вироби. Косметички (9 год)

Підбір шкіри для косметичок. Призначення косметичок. Оздоблення косметичок: намистинами, стразами, металевою фурнітурою, різноманітними оздоблювальними елементами, оздоблення вишивкою. Моделювання та конструювання косметичок. Розкрій деталей. Перфорація на основних та допоміжних деталях. Кріплення застібки.

Практична робота.

Підбір шкіри для косметички. Моделювання косметички. Конструювання косметички. Розкрій деталей. Перфорація на основних та допоміжних деталях. З'єднування деталей між собою (шнурування).

11. Іграшки зі шкіри (33 год)

Іграшка – один із самих давніх видів декоративно-прикладного мистецтва. Історія іграшки. Іграшки російського імператора Петра I. Моделювання та конструювання іграшок: цуценя, панда.

Практична робота.

Моделювання іграшки. Конструювання іграшки. Підбір шкіри. Розкрій деталей виробу. Перфорація деталей іграшки. Зшивання деталей. Оздоблення (фурнітура, шкіра).

12. Екскурсії, виставки дитячих робіт (30 год)

Екскурсії на шкіряний завод, виставки дитячих робіт до Нового року, до свята Різдва Христового, до свята 8 Березня, до Дня Святого Валентина, до Дня міста.

13. Підсумкове заняття (3 год)

Підсумок зробленої роботи гуртка за рік.

Вищий рівень, перший рік навчання

Навчально-тематичний план

№ п/п	Теми занять	Кількість годин		
		Усьо- го	Теоретич- ні заняття	Практичні заняття
1.	Вступне заняття	3	3	-
2.	Правила техніки безпеки та проти- пожежної безпеки	3	3	-
3.	Способи декоративної обробки шкіри. Рельєфне тиснення, позолота, напилення, різьба по шкірі з випалюванням	24	3	21
4.	Декоративні вироби зі шкіри. Панно об'ємне.	30	6	24
5.	Одяг зі шкіри. Спідниця з топом	30	6	24
6.	Шкіргалантерейні вироби. Взуття	24	3	21
7.	Шкіргалантерейні вироби. Косметички. Футляри на мобільні телефони. Портмоне	27	6	21
8.	Акcesуари для жіночого одягу. Сумки	27	6	21
9.	Акcesуари для жіночого одягу. Косинка зі шкіри. Комплекти акcesуарів для одягу	24	3	21
10.	Екскурсії, виставки дитячих робіт, свята	21	21	-
11.	Підсумкове заняття.	3	3	-
РАЗОМ:		216	63	153

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Вступне заняття (3 год)

Ознайомлення з планом роботи на навчальний рік. Інструменти та матеріали для роботи. Ознайомлення з досягненнями художників модельєрів. Ознайомлення з новими інструментами для роботи зі шкірою.

2. Правила техніки безпеки, протипожежної безпеки (3 год)

Правила техніки безпеки зі скальпелями, кліщами для перфорації, випалювачем для шкіри, голками. Правила протипожежної безпеки при роботі з вогнем (із свічкою, сірниками) та під час роботи з клеями: «Глобус», «Момент», «Універсальний».

3. Способи декоративної обробки шкіри (24 год)

Ознайомлення з новими способами декоративної обробки шкіри. Інструменти для художньої обробки шкіри. Нові способи обробки шкіри: рельєфне тиснення, позолота, напилювання, різьба по шкірі з випалюванням.

Практична робота.

Виготовлення зразків зі шкіри способом рельєфного тиснення. Виготовлення зразків зі шкіри способом позолочення. Виготовлення зразків способом напилювання. Виготовлення зразків способом різьби по шкірі з випалюванням. Виготовлення альбому. Виготовлення виробів зі шкіри різними способами художньої обробки.

4. Декоративні вироби зі шкіри. Панно об'ємне (30 год)

Принципи створення панно (колажів). Галерея композицій. Культура Японії. Мануфактури Франції. Європейська мода. Дзеркало історії. Необхідні інструменти та матеріали. Рамки для панно: дерево, бамбукові палки, палички очерету, шкіра. Техніка створення панно. Кольорова палітра.

Практична робота.

Виготовлення рамок. Кріплення основи (тканини, шкіри) до рамки. Виготовлення ескізу. Виготовлення елементів для композиції (об'ємних). Моделювання композиції. Кріплення всіх деталей.

5. Одяг зі шкіри. Спідниця з топом (30 год)

Екскурс в історію. Стародавній Рим. Знахідки в гробницях Єгипту. Виробництво шкір на Русі. Шкіра, яка використовується для одягу. Фурнітура. Моделювання спіднички з топом (жилетом). Конструювання спіднички, топа (жилета) оздоблення деталей. Перфорація на деталях спіднички, топа. З'єднання деталей (2 способами): обв'язування гачком, шнурівка деталей. Індивідуальна робота.

Практична робота.

Підбір шкіри для спіднички. Моделювання спіднички (топа). Конструювання спіднички та топа. Оздоблення деталей. З'єднання деталей. Виготовлення спіднички. Виготовлення топа.

6. Шкіргалантерейні вироби. Взуття (24 год)

Екскурс в історію. Виробництво взуття на Русі. Взуття народів Індії. Підбір шкіри для взуття. Моделювання взуття (босоніжок) на основі старої підошви. Підбір кольорів. Конструювання босоніжок. Виготовлення.

Практична робота.

Підбір шкіри для босоніжок. Моделювання та макетування взуття. Конструювання. Поєднання кольорів. Виготовлення: розкрій деталей, кріплення до підошви, оздоблення, просушка під пресом.

7. Шкіргалантерейні вироби. Косметички. Футляри на мобільні телефони.

Портмоне (27 год)

Підбір шкіри для косметичок, футлярів на телефони, портмоне. Оздоблення косметичок, футлярів, портмоне: тисненням на шкірі, різьбою з випалюванням малюнку, напилюванням, перфорацією. Моделювання та конструювання виробів. Розкрій деталей. Виготовлення.

Практична робота.

Підбір шкіри. Поєднання кольорів. Моделювання виробів. Конструювання виробів. Розкрій деталей. Перфорація на основних та допоміжних деталях. Кріплення застіжки. З'єднання деталей (шнурування).

8. Аксесуари для жіночого одягу. Сумки (27 год)

Дзеркало історії. Нові матеріали для виготовлення сумок. Моделювання та конструювання сумок. Значення фурнітури. Підбір шкіри. Поєднання кольорів. Оздоблення сумки.

Практична робота.

Підбір шкіри. Моделювання сумки з врахуванням поєднання кольорів. Конструювання сумки. Розкрій основних деталей. Розкрій допоміжних деталей. Оздоблення сторін сумки: тиснення малюнку, нашивання декоративного каміння, об'ємна аплікація. Виготовлення ручок. З'єднання всіх деталей. Розкрій та пошив підкладки для сумки. Кріплення підкладки. Кінцевий етап виготовлення сумки.

9. Аксесуари для жіночого одягу. Косинка зі шкіри. Комплекти аксесуарів для одягу (24 год)

Моделювання косинки зі шкіри. Конструювання косинки зі шкіри. Підбір шкіри. Поєднання кольорів. Розкрій всіх деталей. Оздоблення краю косинки бахромою.

Практична робота.

Підбір шкіри. Моделювання косинки. Конструювання косинки. Оздоблення деталей. З'єднання деталей.

10. Екскурсії, виставки дитячих робіт, свята (24 год)

Екскурсії на шкір завод, виставки дитячих робіт до Нового року, до свята 8 Березня, до Дня Святого Валентина, до Дня міста.

11. Підсумкове заняття.

Підсумок зробленої роботи гуртка за рік.

Перелік обладнання, інструментів та матеріалів

1. Ножиці.
2. Скальпелі.
3. Молотки.
4. Пробійники.
5. Шило.
6. Зубчатий ролик.
7. Циркуль.
8. Ніж-косяк.
9. Прилад для випалювання малюнку.
10. Голки для шкіри.
11. Клей «Глобус», «Момент», «Універсальний», ПВА-К, ПВА.
12. Гелеві ручки, прості олівці, крейда.
13. Лінійка, косинці, лекала, сантиметрова стрічка.
14. Картон для шаблонів.
15. Марлеві пов'язки при роботі з клеєм.
16. Шкіра кольорова різної товщини.
17. Металеві штампи, трафаретний ніж, ножиці зигзаг, проволока, нитки.
18. Бамбукові палки, пінопластові багети, штапіки..

Прогнозований результат

Учні мають знати:

1. Культуру, історію, народні звичаї різних країн.
2. Основні дані про естетику й дизайн, традиційне українське народне мистецтво та види декоративно-ужиткового мистецтва.
3. Основні види роботи зі шкірою й іншими матеріалами.
4. Класифікацію шкіри та її властивості.
5. Правила безпечного користування інструментами.
6. Основи композиції та кольорознавство.
7. Прийоми композиційного рішення в декоративній і тематичній композиції; критерії оцінювання виробів із позиції художньої естетики.
8. Основні прийоми роботи зі шкірою.

Учні мають уміти:

1. Моделювати, конструювати та виготовляти вироби зі шкіри.
2. Виконувати об'ємні композиції та оздоблювати їх.
3. Добирати шкіру за її властивостями, а також інструменти та пристосування залежно від обробки.
4. З'єднувати деталі виробу різними способами.
5. Виконувати оздоблення виробів різними техніками: рельєфне тиснення на шкірі, різьба з випалюванням малюнку, напилення, позолота, перфорація

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Армонене Д.С., Ванаг А.А. - «Технология художественных изделий из кожи». Издательство «Легкая и пищевая промышленность», 1982 г.
2. Брошюра «Одежда и украшения древнерусских женщин». Журналы мод, каталоги.
3. Гура Л.П., Жоголь Л.Є. та інші: «Прикрась свій дім», розділ «Види плетіння». Видавництво «Техніка», 1988 р.
4. Мамонтова Ю.- «Гобелены и ширмы».
5. Манкова Т.Н. - «Стильные украшения из кожи».
6. Научно-популярный журнал «Сделай сам»; Н.П. Коноплева - «Вторая жизнь вещей». Москва, издательство «Знание», 1991 г.
7. Орлова Л.В. - «Азбука моды». Издательство «Просвещение», 1988 г.
8. Слепцова А. - «Сумки и рюкзаки своими руками». «Феникс», Ростов на Дону, 2000г.
9. Тюрина Н. - «Чудо-кожа», «Основы художественного ремесла». Москва «АСТ-ПРЕСС», 1999 г.
10. Ф. Уатт и Л. Майлс - «Книга для девчонок», «Бусы, ожерелья, браслеты» из серии «Наши руки не для скуки». Москва, «Росмен», 1997 г.

РЕЦЕНЗІЯ

на укладацьку навчальну програму гуртка «Художньо-декоративні вироби зі шкіри» Станції юних техніків

Укладач: керівник гуртка Коцюк Ольга Григорівна

Укладацька навчальна програма гуртка «Художньо-декоративні вироби зі шкіри» основного та вищого рівнів навчання відповідає принципам науковості, систематичності і послідовності у засвоєнні програмного матеріалу.

Навчальна програма забезпечує:

- доступність і належну якість здобуття дітьми позашкільної освіти;
- достатність теоретичних пояснень та емпіричних даних у навчальному матеріалі, конкретність і доцільність уведення наукових понять, загальноприйнятої термінології та символік, розкриття наукових положень відповідно до досягнень сучасної науки;
- відповідність обсягу навчального матеріалу нормам навантаження й кількості навчальних годин;
- спрямованість навчального матеріалу на розвиток пізнавальних і творчих здібностей дітей.

Метою програми є: виховання у дітей інтересу до декоративно-ужиткового мистецтва, збагачення духовного світу дітей, формування практичних навичок художньо-творчої діяльності, розвиток просторового мислення, ознайомлення з принципами побудови художньої композиції, розвиток почуття форми кольору, матеріалу, конструктивних умінь, моделювання виробів зі шкіри.

В процесі навчання діти оволодівають навичками моделювання та конструювання виробів зі шкіри, ознайомлюються з історією художньої обробки шкіри в стародавні часи, в часи середньовіччя, в епоху відродження, в епоху стилю бароко, в радянські часи, ознайомлюються зі способами декоративної обробки шкіри, ознайомлюються з культурою, історією, народними звичаями різних країн.

Програма передбачає навчання дітей у групах основного та вищого рівнів і розрахована на чотири роки навчання. На опрацювання навчального матеріалу відводиться 216 годин (6 годин на тиждень).

Програма розрахована для учнів 5-11 класів. Протягом першого та другого років навчання гуртківці ознайомлюються з історією виникнення виробів зі шкіри, їх призначенням та використанням, класифікацією шкіри, способами декоративної обробки шкіри.

Протягом третього року навчання діти ознайомлюються з історією обробки шкіри різних епох та країн, набувають практичні навички моделювання та конструювання виробів зі шкіри, ознайомлюються зі способами з'єднання деталей шкіри в шкіргалантерейних виробах, реєстрацією шкіри, художньо-декоративними способами обробки шкіри.

На вищому рівні навчання перевага надається створенню більш складних виробів зі шкіри.

Поряд із груповими, колективними формами роботи запланована індивідуальна робота з дітьми, в тому числі при підготовці до виставок та інших масових заходів.

Укладацька навчальна програма «Художньо-декоративні вироби зі шкіри» може бути використана у роботі позашкільного навчального закладу.

Рецензент:

Заступник директора з НВР

Станції юних техніків

Бикова Лариса Іванівна